

▲ Pohled na pastviny v severní části Kounických luk, v pozadí vrch Lysina.

Kounické louky - nová rezervace ve Slavkovském lese

Přemysl Tájek, AOPK ČR, Správa CHKO Slavkovský les a krajské středisko Karlovy Vary

V červnu letošního roku byla v chráněné krajinné oblasti Slavkovský les vyhlášena v pořadí již 33. “rezervace”. Staly se jí Kounické louky – území výjimečných přírodních hodnot na severovýchodním okraji CHKO.

Zdejší vzácná květena vázaná na mokré louky a pastviny je přírodovědcům známa již dlouho, jednou z prvních zmínek v literatuře je i zpráva v Arnice z roku 1985 popisující nasazení dobrovolníků při přesazování hořců hořečníků a kosatců sibiřských z části luk, které měly být odvodněny a intenzivně zemědělsky obhospodařovány. K tomu naštěstí nikdy nedošlo, a tak se zde vzácné hořečníky dodnes nacházejí na 2 místech – na původní lokalitě ve vlhkých pastvinách v severní části lokality i v mokřadních loukách v jižní části. Kromě hořečníků a kosatců sibiřských však na Kounických loukách roste i celá řada dalších vzácných rostlin typických pro mokřadní a slatinné louky – jmenujme alespoň ostřici blešní, tolji bahenní, všivec lesní, upolín nejvyšší nebo hadí mord nízký. Na krátkou dobu se zde objevil i velmi vzácný hvozdík pyšný, šlo však o jediný trs, jehož výskyt zde byl zaznamenán pouze jednu vegetační sezónu a stejně záhadně jako se objevil opět zmizel (Tájek 2008).

Na skutečnost, že zdejší louky mají mimořádnou hodnotu i z pohledu zoologického, upozornil až

kategorie ochrany: přírodní památka

rozloha: 21,62 ha

katastrální území: Český Chloumek, Javorná u Toužimi

vyhlášeno: 30. 5. 2014

předmět ochrany: Komplex pastvin, mokřadních luk a střídavě vlhkých luk s výskytem vzácných druhů rostlin. Významná populace hnědáska chrastavcového (*Euphydryas aurinia*).

výzkumný tým “motýlářů”, kteří se na Karlovarsku v letech 2001–2008 zabývali rozšířením vzácného hnědáska chrastavcového. Ten měl v České republice v roce 2001 posledních 5 známých lokalit výskytu a byl u nás tedy považován za druh bezprostředně ohrožený vyhynutím. Díky jejich mapování (Zimmermann, Konvička et al. 2009) byly Kounické louky a navazující cenná luční stanoviště za hranicemi CHKO zařazeny mezi evropsky významné lokality pod názvem Javorná. Nevhodné hospodaření na pastvinách mimo CHKO však způsobilo zánik vhodných stanovišť pro výskyt hnědáska, a tak se dnes s tímto vzácným motylem můžeme setkat pouze v části odpovídající Kounickým loukám.

▲ Babí léto na Kounických loukách ve znamení hořců hořepníků. Obě fotografie Přemysl Tájek.

Kounické louky jsou jedněmi z nejlépe zachovalých a nejpestřejších mokřadních luk v CHKO Slavkovský les. Složením své květeny se již podobají mokřadním loukám na Bočovsku, z nichž některé byly v letošním roce rovněž vyhlášeny jako přírodní

památky (mimo CHKO vyhláší maloplošně zvláště chráněná území Krajský úřad). Ochrana nejceněnějších zdejších lokalit – bez ohledu na hranice působnosti jednotlivých orgánů ochrany přírody – je dokladem koncepční a systematické práce současných přírodovědců a úředníků-ochranářů, která započala již před více než deseti lety díky celorepublikovému mapování biotopů a druhů “Natura 2000”.

Pozn.: Budete-li se chtít na Kounické louky vypravit, vyjděte si i na blízký vrchol Lysiny. Odměnou vám bude zajímavý výhled směrem na západ na další výrazné čedičové kupy – Chloumecký kopec, Uhelný vrch a Hůrku.

Literatura:

Zimmermann K., Konvička M., Fric Z., Hula V., Vlašánek P., Zapletal M., Novotný D., Blažková P., Kopečková M., Jiskra P. (2009) Populace hnědáška chrastavcového (*Euphydryas aurinia*) v Čechách: Osmiletý monitoring druhu v ČR a návazné studie. In: Bryja J., Řehák Z & Zúkal J. (eds.) Zoologické dny Brno 2009. Sborník abstraktů z konference 12.-13. února 2009. Ústav biologie obratlovců AVČR, Brno.: 225.

Tájek P. (2008): Floristický průzkum Kounických luk. – Sborník muzea Karlovarského kraje 16: 255–266.

